

Analysavdelningen
Niklas Näsström

Pensionsmyndighetens rabattmodell tillämpad på övrigt fondsparande

Frågeställning

Vilken effekt skulle Pensionsmyndighetens rabattmodell ha om den tillämpas på fondsparande utanför premiepensionssystemet?

Beräkningsmetod

Underlaget är till fullo hämtat från branschstatistik. Siffror gällande fondsparande i Sverige är hämtad från Fondbolagens Förenings statistikrapport ”Fondsparande efter kategori 2016”. Samtliga siffror är per kvartal 2, 2016. För respektive fondtyp har sedan samtliga förmögenhetsposter summerats och sedan har posten PPM dragits bort.

Siffror för avgifter är tagen från AMFs rapport ”Avgifterna på fondmarknaden 2015”. Där presenteras genomsnittliga oviktade avgifter (årlig avgift) för samtliga fondtyper, dessa siffror har använts som bruttoavgift i beräkningen.

Eftersom det saknas siffror för fondförmögenhet på fondnivå, har de respektive fondtyperna (Aktiefonder, Räntefonder & Övriga fonder) klumpats ihop och behandlats som enskilda fonder.

Pensionsmyndighetens rabattmodell illustreras i figuren nedan:

Del av bruttoavgiften som återbetalas till Pensionsmyndigheten	0 %	65-90 %	100 %
	Ingen rabatt under nedre gräns (Fritt kostnadsuttag)	Varierande rabatt på bruttoavgiften mellan nedre och övre gräns	Total rabatt på all bruttoavgift över övre gräns
Del av bruttoavgiften som fondbolaget behåller	100 %	10-35 %	0 %
	Fritt kostnadsuttag: Aktiefonder: 0,15 % Övr. fonder: 0,15 % Räntefonder: 0,10 %	Rabattnivån baseras på PM:s totala investering hos fondbolaget: 0 - 1 000 mkr 65 % 1 000 - 5 000 mkr 75 % 5 000 - 10 000 mkr 85 % 10 000 - 90 %	Övre gräns: Aktiefonder: 2,25 % Övr. fonder: 1,50 % Räntefonder: 1,00 %

Resultat

Resultatet som framkom av beräkningen presenteras i tabellen nedan. Samtliga belopp i tabellen är i miljoner kronor (mkr).

Fondtyp	Förmögenhet exkl. PP ¹ , mkr	Genomsnittlig Bruttoavgift, i procent	Genomsnittlig bruttoavgift, mkr per år	Nettoavgift efter rabatt, i procent	Nettoavgift efter rabatt, mkr per år	Rabatt, mkr per år
Aktiefonder	1 108 473	1,70 %	18 844	0,28 %	3 096	15 748
Räntefonder	519 697	1,00 %	5 197	0,22 %	1 162	4 035
Blandfonder	633 144	1,47 %	9 307	0,27 %	1 690	7 617
Summa	2 261 314		33 348		5 948	27 400

¹PP = Premiepensionssystemet

Tabellen visar att fondavgifterna, med tillämpning Pensionsmyndighetens rabattmodell, skulle sjunka med 27,4 miljarder kronor per år. Den genomsnittliga oviktade avgiften för samtliga fonder skulle sjunka från 1,21 procent till 0,26 procent.

Avgränsningar och kritik

En slutsats som definitivt kan dras av att tillämpa Pensionsmyndighetens rabattmodell i sparande utanför premiepensionssystemet är att avgifterna skulle minska drastiskt. Siffrorna i avsnittet *Resultat* ovan ska dock tas med en betydande nypa salt. Genom att klumpa ihop samtliga fonder under en fondtypskategori och behandla den som en enda fond, innebär det att denna ”fond” direkt går in i det högsta rabattsteget och betalar den högsta rabatten på majoriteten av förmögenheten, vilket i sin tur leder till att rabatten mest troligt överskattas. Detta hade inte varit fallet om data funnits tillgängligt för varje enskild underliggande fond, där respektive fond och fondförvaltare betalat olika stor rabatt.

Dessutom har varje fondtypskategori fått tilldelat en bruttoavgift som egentligen är ett marknadssnitt. Här finns det egentligen underliggande fonder som har betydligt högre avgifter, men också fonder med betydligt lägre avgifter.

Inom premiepensionssystemet är den genomsnittliga rabatten ca 67 procent av bruttoavgiften. Om samma rabattnivå tillämpas på underlaget i denna analys skulle rabattbeloppet uppgå till 22,34 miljarder kronor per år, vilket kan ses som en mer realistisk siffra.

Det ska även tilläggas till denna analys att många distributörer har egna rabattmodeller, så kallade kickback-modeller, men där rabatten går till distributören istället för till spararen som i premiepensionssystemet.